

Forum for Patristik

www.patristik.dk

Seminar i København mandag den 23. januar 2017

Program

- 10.15 – 11.45 Anne Hedeager Krag: *Kristne motiver på ægyptiske tekstiler*
- 11.45 – 12.00 Pause
- 12.00 – 13.30 Jon Gissel: *Kirkefædre, Kejsere og Konciler*
- 13.30 – 14.30 Frokost i kantine på Søndre Campus
- 14.45 – 16.15 Holger Villadsen: *»I kor med alle engle«. Om oldkirkelige spor i dansk nadverliturgi*

Praktiske oplysninger

Tid: Seminaret finder sted mandag den 23. januar 2017 kl. 10.15 – 16.15.

Sted: Det Teologiske Fakultet, Søndre Campus, KUA 3, mødelokale 6B-1-62, Njalsgade 80-90, 2300 København S.

Flytning: Fakultetet er i januar 2017 færd med at flytte fra Købmagergade til Søndre Campus på Amager. Det er ikke sikkert, at køkkenfaciliteter og kantine er færdig, når seminaret holdes. Derfor er der ikke denne gang arrangeret fælles frokost.

Tilmelding og pris

Senest torsdag den 19. januar til forum@patristik.dk (eller telefon 54 70 54 08).

Prisen for seminaret er 20 kr. Man betaler denne gang selv for frokost i en af kantinerne på Søndre Campus.

Initiativgruppen bag *Forum for Patristik*

Finn Damgaard: fda@km.dk / Jesper Hyldahl: jhy@km.dk /

Anders-Christian Jacobsen: alj@cas.au.dk / Rasmus Nøjgaard: rn@km.dk /

Nils Arne Pedersen: teonap@cas.au.dk / Holger Villadsen: holger@sejrupvilladsen.dk

Læs mere om foredragene på næste side (bagsiden).

Kristne motiver på ægyptiske tekstiler

Anne Hedeager Krag, mag.art., tekstilforsker

Fra 300-årene til 639-40 var Ægypten en del af Det byzantinske Rige, og fra denne periode kendes en del tekstiler fra grave, de såkaldte koptiske tekstiler, som er en betegnelse for tekstiler produceret i Ægypten i det første årtusinde e.Kr. I dag skelnes mellem en romersk, en byzantinsk og en islamisk periode inden for disse tekstiler. Danske museer har en betydelig samling af ægyptiske tekstiler. Motiverne på tekstilerne er ofte kraftfulde, ansigterne frontale med store øjne og ører, og der kendes også plante- og dyremotiver. Materialet er hør og uld. Motiver fra Det Gamle Testamente var mere almindelige end dem fra Det Nye Testamente. Populære var motiver med Josef fra Det Gamle Testamente, Fra Det Nye Testamente kan fremhæves Bebudelsen, Besøgelsen, Maria med Barnet og Helligtrekonger. Efter den arabiske invasion af Ægypten i 641 blev den koptiske kunst til en vis grad påvirket af islamisk kunst, men der findes også eksempler med kristne motiver. I foredraget vil der blive vist eksempler på ægyptiske tekstiler fra alle tre perioder.

Kirkefædre, Kejsere og Konciler

Jon Gissel, dr.phil.

Det byzantinske Rige er et af den menneskelige civilisations højdepunkter. Her var den kristne kirke kulturens centrum, mens kejseren var den politiske og militære leder. De teologiske debatter og de beslutninger, som blev truffet på koncilerne, har haft overordentlig betydning for hele kristendommens historie. De handlede først og fremmest om den kristne tros indhold, men mange forhold gjorde sig gældende, og her skal det især dreje sig om kejserens forhold til kirkeføderne. Kejserne har ønsket at have hånd i hanke med, hvad der foregik, men i vigtige spørgsmål viste det sig alligevel, at kejseren ikke bare kunne bestemme over kirken: Så snart der var teologiske spørgsmål på spil, blev der modstand, og man ser på afgørende tidspunkter, at kejserne må bøje af.

»I kor med alle engle«. Om oldkirkelige spor i dansk nadverliturgi

Holger Villadsen, provst emer.

Nadverliturgien i Danmark efter reformationen var ret enkel. Den blev indledt med en nadverformaning, sagt af præsten. Derefter vendte præsten sig mod alteret og messede Fadervor samt indstiftelsesordene. Under uddelingen blev der sunget en salme. En nadverliturgi af denne type blev brugt frem til 1912, hvor der blev autoriseret et nyt ritual, som ønskede at knytte til ved ældre liturgier, fordi det eksisterende ritual manglede væsentlige aspekter. Denne linje blev fortsat i nadverbøn C i højmesseordningen fra 1992. Men hvilke ritualer helt konkret var det, at man lod sig inspirere af? Og hvem var det, der lod sig inspirere?